

T.C.
ADALET BAKANLIĐI
ULUSLARARASI HUKUK VE DIŐ
İLİŐKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

SÖZLEŐMELER BÜROSU

Türkiye İle Pakistan Arasında
Hukuki Adli Yardım
Sözleşmesi

T. C. Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi : (7 Teşrinievvel 1336) - 7 Ekim 1920

Yönetim ve Yazı İşleri İçin
Başbakanlık Neşriyat
Daire Başkanlığına
başvurulur

31 Temmuz 1982
CUMARTESİ

Sayı : 17768

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Sözleşme

Karar Sayısı : 8/4765

23 Haziran 1981 tarihinde Ankara'da imzalanan 26/3/1982 tarihli ve 2684 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli «Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi» nin, onay belgelerinin teatisi tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girmek üzere, onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 11/5/1982 tarihli ve HİEDB - I/PAK - 804 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1983 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 18/5/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Kenan EVREN
Orgeneral
Devlet Başkanı

B. ULUSU
Başbakan

Z. BAYKARA Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	T. ÖZAL Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Devlet Bakanı	M. ÖZGÜNEŞ Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. ÖZDAS Devlet Bakanı	C. MENTEŞ Adalet Bakanı	Ü. H. BAYÖLKEN Millî Savunma Bakanı	S. ÇETİNER İçişleri Bakanı
Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Dışişleri Bakanı V.	K. ERDEM Maliye Bakanı	H. SAĞLAM Millî Eğitim Bakanı	Dr. T. ÖNALP Bayındırlık Bakanı
Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Ticaret Bakanı V.	Prof. Dr. K. KILIÇTURGAY Sağ. ve Sos. Yardım Bakanı	Prof. Dr. A. BOZER Gümrük ve Tüketim Bakanı	Prof. Dr. M. AYSAN Ulaştırma Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

Resmî Gazete Kodu : 310782

Resmî Gazete Fihristi 32. Sayfadadır.

Prof. Dr. S. ÖZBEK Tarım ve Orman Bakanı	Prof. Dr. T. ESENER Çalışma Bakanı	M. TURGUT Sanayi ve Teknoloji Bakanı	F. İLKEL Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
I. EVLİYAĞLU Kültür ve Turizm Bakanı	Dr. Ş. TÜTEN İmar ve İskân Bakanı	M. R. GÜNEY Köy İşleri ve Koop. Bakanı	V. ÖZGÖL Gençlik ve Spor Bakanı

S. ŞİDE
Sosyal Güvenlik Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti, Pakistan'da bulunan Türk uyruklular ile Türkiye'de bulunan Pakistan uyrukluların hukuki ve ticari konularda adli korumalarını ve her iki devlet adli makamlarının karşılıklı yardımlaşmalarını düzenlemek arzusuyla bir sözleşme aktedilmesini kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

BÖLÜM : I

Tanımlamalar ve Kapsam

Madde : 1

1. Aksi açıkça belirtilmiş olan haller dışında bu Sözleşme, çekilmesiz hususlar da dahil olmak üzere yalnız hukuk ve ticaret işlerine uygulanır.
2. Bu Sözleşmenin amaçları bakımından :
 - a) «Konsolos» deyiminden, gönderen Devlet tarafından kabul eden Devlet nezdinde Konsolosluk görevlerini yerine getirmek üzere atanan ve kabul eden Devlete kendisine bir buyruktu veya diğer herhangi bir izin belgesi verilen şahıs;
 - b) «Diplomatik Ajan» deyiminden, kabul eden Devlet tarafından usulüne uygun olarak kabul edilmiş gönderen Devletin misyon şefi veya bu misyonun siyasi memurlarından biri;
 - c) «Şahıslar» deyiminden, gerçek ve tüzel kişiler;
 - d) «Merkezi Makam» deyiminden, bu Sözleşme hükümleri uyarınca yapılacak talepleri kabul etmek üzere akit taraflarca belirlenmiş makamlar anlaşılır.

BÖLÜM : II

Adli ve Adli Olmayan Belgelerin Tebliği

Madde : 2

1. Akit taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen adli veya adli olmayan belgelerin diğer Akit Tarafın ülkesinde mukim şahıslara tebliği gerektiğinde bu belgeler, uyrukluluğu ne olursa olsun kendisine tebligat yapılacak şahsa 3 üncü maddede öngörülen usullerden biriyle tebliğ edilecektir.
2. Bu Sözleşmenin II nci BÖLÜMündeki «İsteyen Taraf» deyiminden, tebliğ edilecek belgelerin düzenlendiği, «İstenilen Taraf» deyiminden ise, belgelerin tebliğ edileceği ülke anlaşılır.

Madde : 3

1. Bir tebliğ talepnamesi, İsteyen Taraf adına hareket eden bir Diplomatik Ajan veya Konsolos tarafından, Yetkili Makamca tebliğ edilmek üzere İstenilen Tarafın Merkezi Makamına gönderilecektir.
2. Tebliğ talepnamesi tarafların adlarını ve sıfatlarını, tebligat yapılacak şahsın adını, adresini ve sıfatını, tebliğ edilecek belgenin niteliğini ihtiva edecek ve İstenilen Tarafın dilinde ve iki nüsha halinde düzenlenecektir.
3. Tebliğ edilecek belge ya İstenilen Tarafın dilinde düzenlenecek, yahut bu dilde yapılmış iki nüsha çevirisi eklenecektir. Bu tercümenin doğruluğu, İsteyen Tarafın Diplomatik Ajansı yahut Konsolosu tarafından tasdik edilecektir.

4. Tebligatı yerine getirecek ülkenin kanunlarına uygun olması koşuluyla talepten önce gösterilen özel bir şekilde yapılması hali dışında tebligat, İstenilen Tarafın Yetkili Makamınca kendi milli kanunlarının benzeri belgelerin tebliğinde öngörülen usule uygun olarak yapılacaktır.

5. Bu maddenin yukarıdaki hükümlerine uygun olan bir tebligat talebi, ancak aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir :

a) Tebligata ilişkin talebin doğruluğunun saptanamaması veya,

b) Ülkesi dahilinde tebligatı yerine getirecek olan Akit Tarafın, bu tebligatı devletin güvenlik ve egemenliğine zararlı veya kamu düzenine aykırı telakki etmesi.

6. Tebliğ talebinin yerine getirilmediği her halde, kendisinden talepte bulunulan makam, talebin reddedilme nedenini İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna mümkün olan en kısa zamanda bildirecektir.

7. Tebligatın yerine getirilmesi talebinde bulunulan Merkezi Makam, tebligatın yapıldığını gösteren bir belgeyi İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna gönderecektir. Tebligatın yapılamaması halinde, İstenilen Taraf İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna tebligatın yerine getirilmesini engelleyen nedenleri bildirecek ve buna ilişkin belgeyi de birlikte gönderecektir.

Madde : 4

1. Belgelerin 3 üncü madde hükümlerine uygun olarak tebliğ edilmeleri halinde, tebliğ talebi Diplomatik Ajansı veya Konsolosu tarafından gönderilen Akit Taraf, tebligatın yerine getirildiği ülkenin kanunlarına göre tebligat ile görevlendirilen personele ödenmesi gereken ücretlerle tebligatın gerektirdiği masrafları diğer Akit Tarafa ödeyecektir. Bu ücretlerle masraflar, İstenilen Tarafın mahkemelerinde genellikle ödenen miktarı aşmayacaktır.

2. İstenilen Tarafın tebligatı yerine getiren Yetkili Makamı 3 üncü maddenin (7) nci fıkrasında öngörülen belgeyi gönderirken İsteyen Tarafın Diplomatik Ajansı ve Konsolosundan sözkonusu ücret ve masrafların ödenmesini talep edecektir.

3. Belgelerin tebliği konusunda, Akit Taraflardan biri diğerine, yukarıda öngörülenlerden başka, herhangi bir ödeme yapmayacaktır.

BÖLÜM : III

Delil Sağlanması

Madde : 5

1. Akit Taraflardan birinin bir adli merci, diğer Akit Tarafın ülkesinde delil sağlanmasını gerekli gördüğünde bu deliller, tarafların veya tanıkların uyruklığı ne olursa olsun 6 ncı maddede öngörülen usullerle sağlanabilir.

2. Bu Sözleşmenin III üncü Bölümünün amaçları bakımından :

a) «delil sağlanması» deyimini, davacı, davalı, tanık (bilirkişi) müdafî veya başka herhangi bir şahsın yeminli veya yeminsiz ifadesinin alınmasını; muhakeme usulünün herhangi bir hükmü uyarınca davacıya, davalıya, tanığa, müdafîye, bilirkişiye veya başka herhangi bir şahsa yemin tevcihini; belgelerin, örneklerinin veya başka nesnelerin ibrazını, teşhisini veya muayenesini kapsar.

b) «tanık» deyiminden, kendisinden bir delil sağlanması gerekli görülen herhangi bir şahıs anlaşılır.

c) «İsteyen Taraf» deyiminden, delillerin sağlanmasına lüzum gören mahkemenin ülkesi, «İstenilen Taraf» deyiminden ise, delillerin sağlanacağı ülke anlaşılır.

Madde : 6

1. İsteyen Tarafın adli makamu, kendi milli kanunları hükümlerine uygun olarak İstenilen Tarafın Merkezi Makamına muhatap ve bu makam tarafından Yetkili Makama iletilecek bir istinabe talimatıyla delillerin sağlanmasını isteyebilir.

2. İstinabe talimatı, istenilen Tarafın dilinde düzenlenecek veya bu dilde yapılmış iki nüsha çevirisi eklenecektir. Çevirinin doğruluğu İsteyen Tarafın Yetkili Makamınca onaylanacaktır. İstinabe talimatı, istenen delillerin sağlanmasını gerekli kılan davanın niteliğini, bu konuya ilişkin bütün gerekli bilgileri, tarafların adları ile tanıkların adlarını, sıfatlarını ve adreslerini içerecektir. Buna ilâveten;

a) Ya tanıklara sorulacak soruların bir listesi, veya talepte bulunulduğu takdirde gösterilmesi, belirlenmesi veya incelenmesi, örneklerin veya diğer nesnelere niteliklerine ilişkin bilgiler, doğruluğu usulüne uygun olarak onaylanmış çevirileriyle birlikte eklenecek, veya

b) Yetkili Makamdan, tarafların veya temsilcilerinin diledikleri soruları sormalarına izin verilmesi istenecektir.

3. İstinabe Talimatlarında özel bir usulün uygulanmasının açıkça istenmesi ve bu talebin istenilen Tarafın kanunlarına uygun olması koşuluyla yerine getirilmesi durumu dışında, İstenilen Tarafın Yetkili Makamı istinabeyi, kendi memleketinin mercileri tarafından gönderilen talimatları için uygulanan yöntem ve araçları kullanarak yerine getirecektir.

4. İlgili taraf veya tarafların bizzat hazır bulunabileceklerini veya arzu ettikleri takdirde İstenilen Taraf mahkemeleri önünde temsil yetkilerine haiz avukat, dava takipçisi veya başka herhangi bir şahıs tarafından temsil edilebileceklerini duyurmak üzere istinabenin yerine getirileceği tarih ve yer talepte bulunulması halinde İsteyen Tarafın diplomatik ajan veya Konsolosuna bildirilecektir.

5. Bu maddenin yukardaki hükümlerine uyan bir istinabe talimatının yerine getirilmesine ilişkin talep yalnız aşağıdaki hallerde reddedilebilir.

a) İstinabe Talimatının doğruluğu saptanmamış ise; veya

b) İstinabe talimatının İstenilen Taraf ülkesinde yerine getirilmesi, bu tarafın yargı yetkisi dışında kalıyor ise, veya

c) İstinabe ülkesinde yerine getirilecek akit taraf, bunu devletin egemenliği ve güvenliğine zararlı veya kamu düzenine aykırı bulursa,

6. İstinabe Talimatının Yetkili Makam tarafından yerine getirilmediği hallerde, Merkezi Makam yerine getirmeme nedenlerini İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna mümkün olan en kısa zamanda bildirecektir.

7. Bir İstinabe Talimatı yerine getirildiğinde, Merkezi Makam, talimatın yerine getirildiğini gösteren gerekli belgeleri, İsteyen Tarafın Diplomatik Ajan veya Konsolosuna gönderecektir.

Madde : 7

1. Delillerin 6 ncı madde uyarınca sağlanması halinde, adli makamı İstinabe Talimatını gönderen Akit Taraf, talebin yerine getirilmesi için Yetkili Makamca tanıklara, bilirkişilere ve terökmânlarla verilen ücret ve yapılan masrafları, isteğiyle gelmeyen tanıkların celbi için yapılan harcamaları, İstenilen Tarafın kanunları izin verdiği takdirde yetkili adli makamın kendi namına hareket etmek üzere tevkil ettiği şahsın ücret ve masraflarını ve özel bir usulün uygulanması talep edildiğinde bu nedenle ödenen harç ve yapılan masrafları diğer Akit Tarafa ödeyecektir.

2. İstinabe Talimatını yerine getiren Yetkili Makam talimatın yerine getirilmesine dair 6 ncı maddenin 7 ncı fıkrasında öngörülen belgeleri İsteyen Tarafın diplomatik ajan veya Konsolosuna gönderirken bu masrafların ödenmesini isteyecektir.

3. Akit Taraflardan biri diğerine, delillerin sağlanmasına ilişkin olarak yukarıda öngörülenlerden başka hiçbir ödeme yapmayacaktır.

BÖLÜM : IV

Adli Konularda Muamele Eşitliğine İlişkin Hükümler

Madde : 8

Bir akit tarafın uyrukları diğer tarafın ülkesinde şahısları ve malları açısından adli korunma ile harç ve masraflar da dahil olmak üzere aynı koşullarla dava açma veya kendilerini savunma hakkına sahip olacaklar ve diğer Akit Taraf uyruklarının sahip oldukları haklardan aynen yararlanacaklardır.

Madde : 9

Bir Akit Tarafın diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet eden uyrukları, diğer Akit Tarafın uyruklarının göstermeye veya ödemeye mecbur olmadıkları masraf teminatını ödemek zorunda olmayacaklardır.

Madde : 10

Bir Akit Tarafın uyrukları, diğer Akit Tarafın ülkesinde ücretsiz adli yardımdan o Akit Tarafın uyruklarıyla eşit şekilde yararlanacaklardır.

Madde : 11

Bu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili olarak doğabilecek her türlü uyumsuzluk diplomatik yoldan çözümlenecektir.

Madde : 12

Bu Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Ankara'da teati edilecektir.

Bu Sözleşme, onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 13

Bu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan her biri diğer Akit Taraf'a bildirimde bulunarak heran Sözleşme'yi feshedebilir. Sözleşme bu bildirimle diğer Akit Tarafça alındığı tarihten altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

Yukarıdaki hükümleri tasdiklen, aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış olan temsilciler bu Sözleşme'yi imzayıp mühürlenmişlerdir.

Ankara'da 1981 yılının 23 Haziran günü, İngilizce olarak iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Cevdet Mentek

Adalet Bakanı

Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

S. Sharifuddin Pirzade

Adalet ve Parlamento İşleri

Bakanı ve Başsavcı

**Convention On Mutual Assistance In Civil And Commercial Matters
Between The Republic Of Turkey And The Islamic Republic Of Pakistan
The Republic of Turkey and the Islamic Republic of Pakistan.**

Desiring to regulate the legal protection of Turkish nationals in Pakistan and of Pakistani nationals in Turkey and the mutual assistance of judicial authorities of the two States in civil and commercial matters,

Have decided to conclude a Convention and have agreed as follows :

CHAPTER I

Definitions And Field Of Application

Article 1.

1. Except for the contrary cases expressly indicated, this Convention shall apply only to civil and commercial matters, including indisputable affairs.